

ابر حامی

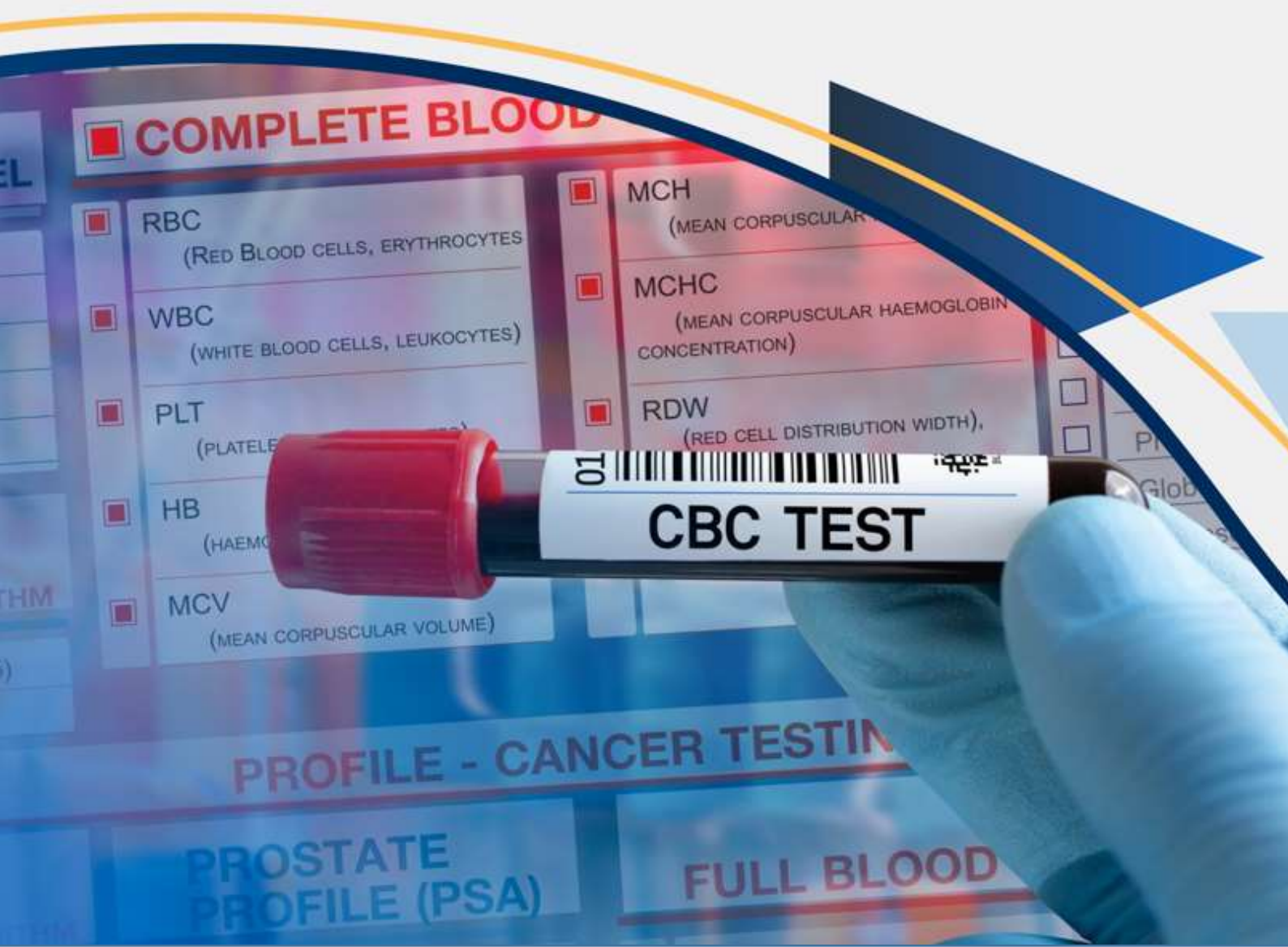
آگاهی، بهبودی، رشد؛
برای همزیستان سرطان

آموزش‌های عمومی سامانه ابر حامی

www.abrhami.ir

آزمایش شمارش کامل خون

آشنایی با آزمایش‌های شمارش کامل خون (CBC) (Complete blood count)

شمارش کامل خون (CBC)، آزمایش پزشکی رایجی است که پزشک ممکن است برای نظارت بر سلامت شما، توصیه کند. در مراقبت از سرطان، این آزمایش خون می‌تواند برای کمک به تشخیص سرطان یا نظارت بر تأثیر سرطان یا درمان آن، بر بدن، استفاده شود. به‌عنوان مثال، افرادی که تحت شیمی‌درمانی قرار می‌گیرند، اغلب به طور منظم، CBC انجام می‌دهند.

در مراقبت از سرطان، CBC برای موارد زیر استفاده می‌شود:

- کمک به تشخیص برخی از سرطان‌های خون، مانند لوسمی و لنفوم
- بررسی اینکه آیا سرطان به مغز استخوان گسترش یافته است یا خیر
- بررسی اینکه بدن چگونه تحت تأثیر درمان سرطان قرار می‌گیرد
- تشخیص و نظارت بر شرایط غیر سرطانی در طول درمان سرطان

CBC یکی از راه‌هایی است که پزشک می‌تواند سلامت شما را کنترل کند. براساس نتایج، پزشک ممکن است درمان را تغییر دهد یا داروهای جدیدی تجویز کند.

CBC چگونه انجام می‌شود؟

ابتدا پزشک آزمایش CBC را به‌عنوان بخشی از مراقبت‌های پزشکی شما تجویز می‌کند. سپس، از شما نمونه خون گرفته می‌شود. گاهی اوقات لازم است قبل از گرفتن CBC از خوردن یا مصرف برخی داروها اجتناب کنید تا دقیق‌ترین نتایج حاصل شود. تیم درمان، دستورالعمل‌های لازم را به شما اطلاع می‌دهند.

پس از گرفتن خون، نمونه برای تجزیه و تحلیل به آزمایشگاه فرستاده می‌شود. یکی از اعضای تیم درمان، نتایج را به‌صورت حضوری یا تلفنی یا پورتال آنلاین بیمار، به شما اعلام می‌کند.

CBC چه چیزی را اندازه‌گیری می‌کند؟

آزمایش CBC مواد مختلف موجود در خون، از جمله گلبول‌های سفید، گلبول‌های قرمز و پلاکت‌ها را اندازه‌گیری می‌کند.

در نتایج CBC، ممکن است اندازه‌گیری‌های زیر را مشاهده کنید:

- شمارش گلبول‌های سفید
- شمارش افتراقی گلبول‌های سفید
- شمارش گلبول‌های قرمز
- هموگلوبین (Hgb یا Hg)
- هماتوکریت (Hct)
- حجم متوسط سلولی (MCV)
- شمارش پلاکت

پزشک ممکن است، عوامل دیگری را به‌غیر از موارد ذکر شده در بالا، به‌عنوان بخشی از CBC اندازه‌گیری کند. همه این عوامل دارای «محدوده نرمال» هستند. تیم درمان، این محدوده را در نتایج CBC یادداشت می‌کند. محدوده، به‌جای یک عدد خاص استفاده می‌شود، زیرا مقادیر از فردی به فرد دیگر متفاوت است. نتایج همچنین ممکن است نشان دهد که آیا سطوح شما خارج از این محدوده است یا خیر.

آزمایش‌های گلبول سفید که در CBC وجود دارد

گلبول‌های سفید با حمله به باکتری‌ها، ویروس‌ها و سایر مواد خارجی، از بدن در برابر عفونت محافظت می‌کنند. برخی از گلبول‌های سفید خون نیز، می‌توانند به سلول‌های سرطانی حمله کنند.

معمولاً دو نوع اندازه‌گیری شمارش سفید خون در CBC وجود دارد:

شمارش گلبول‌های سفید: تعداد گلبول‌های سفید خون را در نمونه خون اندازه‌گیری می‌کند. به آن تعداد لکوسیت (leukocyte count) نیز می‌گویند.

شمارش افتراقی گلبول‌های سفید: تعداد هر نوع از پنج نوع گلبول سفید اصلی را، اندازه‌گیری می‌کند. هر نوع، در محافظت از بدن شما نقش دارد. پزشک می‌تواند با اندازه‌گیری سطح این سلول‌ها اطلاعات ارزشمندی در مورد سلامتی شما کسب کند.

این نوع گلبول‌های سفید عبارت‌اند از:

- نوتروفیل‌ها (Neutrophils)
- لنفوسیت‌ها (Lymphocytes)
- مونوسیت‌ها (Monocytes)
- ائوزینوفیل‌ها (Eosinophils)
- بازوفیل‌ها (Basophils)

آزمایش‌های گلبول قرمز که در CBC وجود دارند

گلبول‌های قرمز خون در مغز استخوان تولید می‌شوند و اکسیژن را در سراسر بدن حمل می‌کنند. آنها همچنین دی‌اکسیدکربن را از بدن حذف می‌کنند.

معمولاً ۴ نوع اندازه‌گیری تعداد گلبول‌های قرمز در CBC وجود دارد:

شمارش گلبول‌های قرمز: تعداد گلبول‌های قرمز را در یک نمونه اندازه‌گیری می‌کند.

هماتوکریت: درصدی از خون که از گلبول‌های قرمز تشکیل شده است را، اندازه‌گیری می‌کند.

هموگلوبین: میزان پروتئین حامل اکسیژن در گلبول‌های قرمز را اندازه‌گیری می‌کند

حجم متوسط سلولی (MCV): اندازه گلبول‌های قرمز را اندازه‌گیری می‌کند.

آزمایش‌های پلاکتی که در CBC وجود دارد

پلاکت‌ها، سلول‌های خونی هستند که برای توقف خونریزی، لخته تشکیل می‌دهند. در نتایج آزمایش CBC، شمارش پلاکت‌ها، تعداد کل پلاکت‌ها را در نمونه خون شما اندازه‌گیری می‌کند.

نتایج CBC به چه معناست؟

تیم درمان، نتایج آزمایش CBC را به دقت مطالعه می‌کند. به‌خاطر داشته باشید که عوامل زیادی از جمله شرایط غیر سرطانی وجود دارد که می‌تواند منجر به خارج شدن نتایج، از محدوده طبیعی شود. از پزشک بخواهید که در درک معنای نتایج، به شما کمک کند. نتایج آزمایشی که خارج از محدوده نرمال در یک CBC قرار دارند، در زیر توضیح داده شده است.

تعداد کم گلبول‌های سفید خون. برخی از درمان‌های سرطان، به‌طور عمده شیمی‌درمانی، می‌توانند تعداد گلبول‌های سفید خون را کاهش دهند.

سرطان‌هایی که بر خون تأثیر می‌گذارند نیز می‌توانند تعداد گلبول‌های سفید را کاهش دهند. این نوع سرطان‌ها شامل لوسمی، لنفوم و مولتیپل میلوما هستند.

نتایج بالا و پایین در تفاوت گلبول‌های سفید خون. داشتن نتایجی که نشان می‌دهد تعداد گلبول‌های سفید خون بالاتر یا کمتر از حد طبیعی است، می‌تواند معنای متفاوتی داشته باشد.

تعداد بالاتر از حد طبیعی لنفوسیت‌ها یا مونوسیت‌ها، می‌تواند نشان‌دهنده احتمال ابتلا به انواع خاصی از سرطان باشد. برخی از سرطان‌ها و درمان آن‌ها، ممکن است باعث تعداد کم نوتروفیل‌ها شود، وضعیتی به نام **نوتروپنی (Neutropenia)**. نوتروپنی می‌تواند احتمال عفونت باکتریایی را افزایش دهد.

اگر CBC تعداد کم نوتروفیل‌ها را نشان دهد، پزشک ممکن است دوز شیمی‌درمانی را کاهش دهد. این کاهش، می‌تواند به کاهش خطر ابتلا به نوتروپنی کمک کند. همچنین ممکن است داروهایی مانند فاکتورهای رشد گلبول‌های سفید، برای افزایش تولید نوتروفیل در بدن، به‌خصوص اگر تب داشته باشید، تجویز شود.

تعداد کم گلبول‌های قرمز. برخی از درمان‌های سرطان، مانند شیمی‌درمانی و پرتودرمانی، می‌توانند تعداد گلبول‌های قرمز خون را کاهش دهند. این وضعیت به‌عنوان **کم‌خونی شناخته می‌شود**.

از دست دادن خون، در اثر جراحی یا به دلیل انواع خاصی از سرطان، و همچنین سرطان‌هایی که بر مغز استخوان تأثیر می‌گذارند، می‌توانند باعث کم‌خونی یا بدتر شدن آن شوند.

افرادی که تعداد گلبول‌های قرمز خونشان خیلی پایین می‌آید، ممکن است به تزریق خون یا دارو برای کمک به بالابردن سطح تعداد گلبول‌های قرمز نیاز داشته باشند.

تعداد پلاکت کم. برخی از درمان‌های سرطان، مانند شیمی‌درمانی یا پرتودرمانی، می‌توانند تعداد پلاکت‌ها را کاهش دهند. سرطان‌هایی که بر مغز استخوان تأثیر می‌گذارند نیز می‌توانند تعداد پلاکت‌ها را کاهش دهند. تعداد کم پلاکت‌ها به طور غیرعادی **ترومبوسیتوپنی** (thrombocytopenia) نامیده می‌شود.

افرادی که سطح پلاکت پایینی دارند، بیشتر در معرض خطر خونریزی یا کبودی **جدی هستند** اگر تعداد پلاکت به سطوح بسیار پایین کاهش یابد، پزشک ممکن است تزریق پلاکت را توصیه کند.

سؤالاتی که باید از تیم درمانی پرسید

آزمایش CBC، تصویری از سلامت و واکنش بدن را به برخی از درمان‌های سرطان، نشان می‌دهد. اگر در مورد نتایج یا نحوه تفسیر آنها سؤالی دارید، از تیم درمانی خود پرسید. درباره نحوه مقایسه نتایج با آزمایش‌های قبلی و نحوه استفاده از آنها برای طراحی یا مناسب‌سازی درمان‌های سرطان، اطلاعات کسب کنید.

سؤالاتی که باید در مورد آزمایش CBC پرسید:

- چرا این آزمایش را انجام می‌دهم؟
- این آزمایش چگونه و در کجا انجام می‌شود؟
- آیا باید قبل از آزمایش، از خوردن و آشامیدن خودداری کنم؟ اگر چنین است، برای چه مدت؟
- آیا لازم است برای این آزمایش قبل از موعد، مصرف داروهایم را قطع کنم؟ اگر چنین است، کدام داروها؟ برای چه مدت؟
- چگونه نتایج آزمایش CBC خود را دریافت خواهم کرد؟ چه زمانی؟
- نتایج آزمایش CBC من به چه معناست؟ آیا کسی آنها را برای من توضیح می‌دهد؟
- اگر نتایج من در محدوده طبیعی باشد، مراحل بعدی چیست؟
- اگر نتایج من خارج از محدوده طبیعی باشد، مراحل بعدی چیست؟
- آیا براساس این نتایج، من در معرض افزایش خطر مشکلی مانند عفونت یا خونریزی هستم که باید مراقب آن باشم؟
- نتایج آزمون فعلی با نتایج قبلی من چگونه مقایسه می‌شود؟
- آیا به آزمایش‌های اضافی نیاز دارم؟ چه زمانی باید آزمایش را تکرار کنم؟